

Fakulteta za
organizacijske študije
Faculty of organisation studies

STRATEGIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČEVANJA

December 2022

KAZALO

1	IZHODIŠČA IN PRISTOP K OBLIKOVANJU STRATEGIJE.....	3
1.1	Izhodišča za oblikovanje Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ	3
1.2	Pristop za oblikovanje Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ	4
2	NAŠA VIZIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČENOSTI	5
3	NAŠE STRATEŠKE USMERITVE IN CILJI ZA ENAKOST, RAZNOLIKOST IN VKLJUČENOST	6
3.1	Strateške usmeritve za enakost, raznolikost in vključenost	6
3.2	Cilji na področju enakosti, raznolikosti in vključenosti.....	7
3.2.1.	<i>Cilj 1: Vključitev enakosti v vse vidike fakultetnega življenja.....</i>	7
3.2.2.	<i>Cilj 2: Dosledna skrb za izvajanje načela raznolikosti in vključevanja.....</i>	8
3.2.3.	<i>Cilj 3: Spodbujanje izvajanja vključujočega pristopa fakultete</i>	8
3.2.4.	<i>Cilj 4: Fakultetna vključujoča in raznolika globalna skupnost.....</i>	8

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu	STRATEGIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČEVANJA	3/9
---	--	-----

1 IZHODIŠČA IN PRISTOP K OBLIKOVANJU STRATEGIJE

Načeli enakosti in vključenosti predstavljata del temeljnih vrednot tako na ravni Evropske unije, kot Slovenije in s tem tudi Fakultete za organizacijske študije v Novem mestu (v nadaljevanju: FOŠ). Hkrati družbe postajajo vse bolj raznolike, s čimer se nakazuje vse večja potreba po učenju obvladovanja z raznolikostmi in ustvarjanju vključujočih in povezanih družb ter organizacij.

Pričujoča strategija je nastala z namenom krepitev enakosti, vključevanja in raznolikosti, ki so pomembne sestavine programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota. Strategija je namenjena razmisleku o našem odnosu s partnerji fakultete, študenti, zaposlenimi, člani akademskega zbora, alumni klubom, delodajalci študentov/diplomantov in drugimi skupnostmi fakultete (v nadaljevanju: deležniki FOŠ). Želimo, da se le-ti počutijo sestavni del skupnosti naše fakultete, saj si želimo skupaj soustvarjati raznoliko in vključujočo kulturo, kjer lahko vsak posameznik ali posameznica prispeva k akademskemu življenju, znanju in rasti. Hkrati si želimo doseči vključevanje posameznikov ali posameznic, ki se soočajo s težavami glede dostopnosti ali imajo manj priložnosti na področju izobraževanja in usposabljanja, saj si želimo zagotoviti vključujoče kakovost izobraževanje in priložnosti za vseživljenjsko učenje za vse naše študente z namenom zmanjšanja neenakosti.

Dosledno upoštevanje načel enakosti, raznolikosti in vključenosti je za nas kot institucijo pomembno predvsem zato, ker se bo z navedenim:

- zagotovilo, da se vsi deležniki FOŠ počutijo varne in vključene pri aktivnostih, ki jih izvajajo v sklopu fakultete,
- zagotovilo boljše sprejemanje odločitev, ki prispevajo k odličnim razpravam na vseh ravneh fakultete,
- zagotovilo, da lahko vsi deležniki FOŠ dosegajo najbolj optimalne rezultate, ne glede na njihove osebne ali ostale značilnosti (npr. ozadje, kultura, zdravje, skrbniške obveznosti, starost oz. izkušnje),
- omogočilo enake možnosti za napredek pri študiju in kariere tako vsem študentom kot tudi vsem zaposlenim in članom akademskega zbora,
- zagotovilo večjo zavezanost in pozitiven pristop k vključevanju in raznolikost vseh akterjev in akterk ter raznolikosti vseh vrst v aktivnostih izobraževanja ter raziskovanja, ki jih izvaja naša fakulteta,
- zagotovilo zmanjšanje ovir za sodelovanje v projektih za posameznike/ice z manj priložnostmi,
- zagotovilo, da sta vključevanje in raznolikost prioriteta na vseh stopnjah življenjskega cikla upravljanja projekta,
- omogočilo fakulteti, da nadaljuje z rastjo v smeri pripoznanja in ustreznega naslavljanja raznolikosti in vključenosti ter
- zagotovilo bolj usklajeno in učinkovitejše delovanje institucije.

1.1 Izhodišča za oblikovanje Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ

Strategija enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ temelji na naslednjih konceptualnih izhodiščih:

- Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport,
- Uredba (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014,
- Strategija vključenosti in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote: Smernice za izvajanje,
- Navodila »Vključujoči Erasmus+« ter
- Vodnik za prijavitelje Erasmus+ 2021.

1.2 Pristop za oblikovanje Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ

Pristop, ki smo ga uporabili za oblikovanje Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja FOŠ, izhaja iz smernic za izvajanje Strategije vključenosti in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote. Ena izmed prioritet Erasmus+ programa 2021–2027 je inkluzija oz. vključevanje, kar razumemo kot prizadevanja za večanje dostopnosti programa, za čim večjo in raznoliko udeležbo ter spodbujanje enakih možnosti za udeležence z manj priložnostmi. Zato je z željo izbire vključujočega pristopa v vseh projektnih fazah in vseh fazah aktivnosti FOŠ in identifikacije morebitnih ovir, ki udeležencem z manj priložnostmi preprečujejo dostop v enaki meri, nastala pričujoča strategija, s katero želimo vzpostaviti ustrezne mehanizme za omejevanje oziroma odstranjevanje teh ovir.

Skladno s »Strategijo vključevanja in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote« in navodili »Vključujoči Erasmus+« smo tudi v pričujoči strategiji identificirali osem glavnih kategorij ovir, ki se najpogosteje pojavljajo pri onemogočanju polne vključitve, znotraj katerih bomo prepoznavali posameznike z manj priložnostmi:

1. Posebne potrebe: fizične, duševne, intelektualne ali senzorične motnje.
2. Zdravstvene težave: hude oz. kronične bolezni, zdravstvene motnje, druga telesna ali duševna stanja.
3. Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja: manjša učna uspešnost, mladi, ki zgodaj opustijo šolanje, in brezposelni mladi, nizko kvalificirani odrasli.
4. Kulturne razlike: posamezniki z migrantskim ali begunskim ozadjem, novo prispeli migranti, pripadniki nacionalnih ali etničnih manjšin, uporabniki znakovnega jezika oz. z jezikovnim prilagajanjem, težave s kulturno vključenostjo itd.
5. Družbene ovire: omejene socialne kompetence, asocialna ali visoko tvegana vedenja, (nekdanji) storilci kaznivih dejanj in uporabniki drog/alkohola, ostala socialna marginalizacija, specifične družinske okoliščine (prva oseba v družini, ki se izobražuje na terciarni ravni, starši (zlasti samohranilci/samohranilke), skrbniki, hranitelji, sirote, osebe iz institucionalne oskrbe itn.).

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu	STRATEGIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČEVANJA	5/9
---	--	-----

6. Ekonomske ovire: nizki življenjski standard, nizki dohodki, izobraževanje ob delu, prejemniki socialnovarstvenih dodatkov, dolgotrajno brezposelni, negotove življenjske razmere ali revščina, brezdomci, finančne težave itd.

7. Ovire, povezane z diskriminacijo: diskriminacije zaradi spola, starosti, etnične pripadnosti, religije, prepričanj, spolne usmerjenosti, invalidnosti ali kadar gre za kombinacijo ene ali več omenjenih diskriminatornih ovir.

8. Geografske ovire: življenje na oddaljenih ali podeželskih območjih, majhnih otokih ali v obrobni oddaljenih regijah, v predmestjih, v območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, slaba infrastruktura) itd.

FOŠ je omenjenemu področju v preteklosti že namenila določen del pozornosti, saj je sprejela:

- Pravilnik o študentih s posebnim statusom, ki zajema podrobnejša določila o merilih, postopku, pravicah in dolžnostih za uveljavljanje statusa študenta/-ke športnika/-ice, študenta/-ke umetnika/-ice/kulturnika/-ice, študenta/-ke s posebnimi potrebami (študenti/-ke z motnjami v duševnem razvoju, slepi/-e in slabovidni/-e študenti/-ke oziroma študenti/-ke z okvaro vidne funkcije, gluhi/-e in naglušni/-e študenti/-ke, študenti/-ke z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirani/-e študenti/-ke, dolgotrajno bolni/-e študenti/-ke, študenti/-ke s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, študenti/-ke z avtističnimi motnjami ter študenti/-ke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov) ter študenta/-ko funkcionarja/-ko,
- Pravilnik o spodbujanju ustvarjalnih dosežkov na FOŠ, s pomočjo katerega fakulteta presega različne izzive, ki izhajajo iz ekonomskih, družbenih, geografskih ovir, raznolikosti ali ovir povezanih z diskriminacijo, posebnih potreb ali zdravstvenih težav, saj na različne načine spodbujanja ustvarjalnih dosežkov spodbuja svoje zaposlene ali študente/-ke, ne glede na to, s kakšnimi ovirami si le-ti srečujejo, kakor tudi
- Pravilnik o mednarodni mobilnosti študentov in zaposlenih FOŠ, ki je namenjen zagotovitvi enakih možnosti dostopa do mednarodne mobilnosti tako študentov, pedagoških in nepedagoških delavcev/-k FOŠ na univerzah, visokošolskih zavodih in podjetjih, organizacijah ali ustanovah v tujini ter tujih študentov, pedagoških in nepedagoških delavcev/-k na fakulteti v okviru programa Evropske komisije Erasmus+ in drugih mednarodnih izmenjav...

... vendar pa se je odločila, da bo pripravila posebno strategijo, ki predstavlja namenski okvir za ukrepe enakosti, raznolikosti in vključenosti na ravni FOŠ. Hkrati je pripravila tudi Načrt enakosti spolov FOŠ 2022-2027 kot izvedbeni del omenjene strategije v delu aktivnosti, potrebnih za zagotovitev enakosti spolov.

2 NAŠA VIZIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČENOSTI

Naša fakulteta se pri svojem delovanju zanaša na enakost pri udeležbi, napredovanju in uspehu za vse. Prizadevamo si ustvariti delovno, učno in družbeno okolje, ki bo vsem našim deležnikom FOŠ omogočilo, da dosežejo svoj potencial ob hkratnem spoštovanju različnih kultur, znanja in identitet.

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu	STRATEGIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČEVANJA	6/9
---	--	-----

Skupaj si prizadevamo ustvariti skupnost, v kateri se enakost, raznolikost in vključenost priznava, spoštuje in upošteva. Proaktivno bomo spodbujali enakost in vključujočo prakso v procesih zaposlovanja in sprejema naših deležnikov FOŠ, v naši raziskovalni dejavnosti, pri poučevanju, v okolju fakultete in v izkušnjah, ki jih ponujamo našim akademskim in strokovnim službam ter študentski skupnosti.

Strategija enakosti, raznolikosti in vključevanja v središče postavlja pravično in vključujočo organizacijsko kulturo, ki prepoznava prednosti raznolikosti, za vse deležnike FOŠ.

3 NAŠE STRATEŠKE USMERITVE IN CILJI ZA ENAKOST, RAZNOLIKOST IN VKLJUČENOST

3.1 Strateške usmeritve za enakost, raznolikost in vključenost

Strateške usmeritve FOŠ za doseganje enakosti, raznolikosti in vključenosti so:

- Negovati pravično in vključujočo organizacijsko kulturo za vse deležnike FOŠ ter tako doseči, da se vsi deležniki FOŠ počutijo varno in vključeno ter imajo zagotovljeno podporo pri vsem, kar počnejo.
- Kot fakulteta si prizadevamo postati najboljši, pri tem kar počnemo, z visoko motiviranimi, uspešnimi in raznolikimi deležniki FOŠ.
- Da vsi deležniki FOŠ vidno prispevajo k vrednotam fakultete in njenemu širšemu vplivu.
- Odstraniti morebitne ovire na poti spodbujanja vključevanja in raznolikosti z namenom sprožiti pozitivne spremembe za posameznike z manj priložnostmi in na koncu prispevati k zmanjšanju morebitnih neenakosti.

To bo doseženo z zasledovanjem štirih ciljev:

- Cilj 1: Vključitev enakosti v vse vidike fakultetnega življenja.
- Cilj 2: Dosledna skrb za izvajanje načela raznolikosti in vključevanja.
- Cilj 3: Spodbujanje izvajanja vključujočega pristopa fakultete.
- Cilj 4: Fakultetna vključujoča in raznolika globalna skupnost.

Poleg tega, da so načela enakosti, raznolikosti in vključevanja sestavni del vrednot organizacijske kulture FOŠ znotraj Politike odličnosti FOŠ, opredeljene s Poslovnikom sistema vodenja naše fakultete, je Strategija enakosti, raznolikosti in vključevanja podprta s prepričanjem, da enakost, raznolikost in vključujoča praksa krepijo našo fakultetno, akademsko, intelektualno in družbeno kulturo.

Da bi to zagotovili, bomo:

- opazno odločnejše usmerili vse zaposlene k spoštovanju načel na področju enakosti, raznolikosti in vključenosti,

- zagotovili, da vsi razumejo svojo osebno odgovornost za spodbujanje omenjenih načel,
- uskladili in vključili Strategijo enakosti, raznolikosti in vključevanja v ključne aktivnosti fakultete.

Slika 1: Shematski prikaz ključnih poudarkov Strategije enakosti, raznolikosti in vključevanja

3.2 Cilji na področju enakosti, raznolikosti in vključenosti

3.2.1. Cilj 1: Vključitev enakosti v vse vidike fakultetnega življenja

FOŠ bo deloval kot institucija, ki bo dajala zgled na področju ozaveščanja in promoviranja enakosti na način, ki na vključujoč način informira o naši kulturi in praksi, pri čemer odpravlja kakršno koli obliko manj ugodnega obravnavanja ali nadlegovanja. To bomo naredili tako, da bomo:

- zagotavljali, da vsi deležniki FOŠ razumejo svoje pravice in hkrati tudi odgovornosti za spodbujanje vključujočega učenja, delovnega in družbenega okolja ter se zavedajo ustreznih politik dobre prakse, storitve usmerjanja in podpornih procesov,
- zagotavljali raznolikost, ki se odraža v naših organih odločanja in odborih, in aktivno prispevali k spodbujanju enakosti in vključujoče prakse,
- vključevali strukture in vire za podporo enakosti, raznolikosti in vključevanja znotraj fakultete,
- povečali usposabljanje za zaposlene na področju inkluzivne prakse in razumevanja nezavedne pristranskosti (*unconscious bias*),
- povečali podporo lokalni dejavnosti ter osredotočenosti na enakost, raznolikost in vključenost,
- zagotovili, da so komunikacijski kanali odprti, tako da se deležniki FOŠ v celoti zavedajo podpore, do katere lahko dostopajo tako znotraj fakultete kot izven nje.

3.2.2. Cilj 2: Dosledna skrb za izvajanje načela raznolikosti in vključevanja

Zagotavljali bomo fleksibilnost in prilagodljivost potrebam naše raznolike fakultetne skupnosti, s tem, da bomo podpirali fleksibilne načine učenja in dela ter zagotavljali odličnost delovanja z dosledno skrbjo za izvajanje načela raznolikosti in vključevanja. To bomo naredili tako, da bomo:

- zagotavljali vključujoč pristop k izvajanju učenja, poučevanja, ocenjevanja ter sodelovanja,
- tam, kjer bo možno, bomo pri pripravi evropskih projektov ali izvajanju mobilnosti kot prednostni merili uporabili merili vključevanja in raznolikosti, kar bomo storili tako, da bomo skušali vključiti udeležence z manj priložnostmi, novince in lokalne organizacije,
- vgradili vključujočo prakso v podporo raziskovalni odličnosti,
- zagotavljali spodbujanje načel raznolikosti in vključenosti v vse naše delovne politike in prakse.

3.2.3. Cilj 3: Spodbujanje izvajanja vključujočega pristopa fakultete

Zagotovili bomo učno, delovno in socialno okolje, ki bo ustrezalo potrebam naše fakultetne skupnosti in bo dostopno, varno ter prijetno.

To bomo naredili tako, da bomo:

- spodbujali razumevanje raznolike sestave in potreb deležnikov FOŠ z ustvarjanjem vključujočega okolja,
- zagotavljali dostopnost in vključujoče prakse za prilagajanje potrebam deležnikov FOŠ,
- spodbujali kulturo, ki temelji na načelih spoštovanja, dostojanstva in vključenosti za vse.

3.2.4. Cilj 4: Fakultetna vključujoča in raznolika globalna skupnost

Cilj strategije je povečati priložnosti in možnosti v življenju študentov, članov akademskega zbora in zaposlenih, ki prihajajo iz okolij z manj možnostmi s povečanjem njihove udeležbe v različnih mednarodnih programih. To bomo naredili tako, da bomo:

- izvajali pripravljalne obiske, ko bo to potrebno, s katerimi bomo zagotovili visokokakovostne aktivnosti in prilagojeno podporo za potrebe udeležencev z manj priložnostmi,
- okrepili mentorstvo pri podpori udeležencev z manj priložnostmi, ki vključuje tesnejši stik, pogostejša srečanja in več časa za izvajanje nalog,
- predstavili možnosti za dodatno finančno podporo za vse posebne potrebe udeležencev z manj priložnostmi,
- vzpodbujali kratkotrajno mobilnost in mobilnost manjšega obsega, kakor tudi virtualne medkulturne mobilnosti za posameznike z manj priložnostmi, ki zaradi okoliščin ne morejo sodelovati ali pa se ne počutijo pripravljene za običajno trajanje mobilnosti,
- spodbujali sodelovanje znotraj organizacije med ustreznim osebjem s strokovnim znanjem na področju vključevanja in raznolikosti kot tudi pridobitev zanesljivih partnerjev,

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu	STRATEGIJA ENAKOSTI, RAZNOLIKOSTI IN VKLJUČEVANJA	9/9
---	--	-----

- spodbujali sodelovanje in usposabljanje zaposlenih pri spodbujanju vključevanja in raznolikosti,
- zagotovili pravičen izbor udeležencev z upoštevanjem načel enakosti, raznolikosti in vključenosti ter si prizadevali za zagotovitev pravičnega dostopa do priložnosti in prilagojene podpore udeležencem,
- aktivno iskali potencialne partnerje v sklopu mobilnosti z namenom večanja dosega in krepitve prepoznavnosti fakultete in možnosti, ki jih le-ta nudi v sklopu mobilnosti ter s tem povečali ozaveščenost o priložnostih različnih oblik možnih načinov sodelovanja in podpornih mehanizmih za udeležence z manj priložnostmi, vzpodbujali udeležence, da v času izvajanja mednarodnih programov sodelujejo tudi v aktivnostih lokalne skupnosti in civilnih aktivnosti,
- zagotovili ustrezno podporo v času izvajanja mobilnosti v sodelovanju z ustreznimi sodelavci in pomagali olajšati sodelovanje med ustreznim osebjem znotraj institucije s strokovnim znanjem na področju vključevanja in raznolikosti,
- poenostavili notranje postopke za sodelovanje udeležencev v projektih in nudili administrativno, osebno, kulturno in jezikovno podporo, predvsem v smislu podpore pri učenju jezikov, potencialnim udeležencem.

REFERENCE

1. Evropska komisija. (2021, 29. april) *Strategija vključenosti in raznolikosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote: Smernice za vključevanje*. Pridobljeno na <https://www.cmepius.si/wp-content/uploads/2021/10/Strategija-vkljucevanja-in-raznolikosti.pdf>.
2. CMEPIUS. (b. d.). *Vključujoči Erasmus+*. Pridobljeno na: <https://www.cmepius.si/mednarodno-sodelovanje/moznosti-sodelovanja/vkljucujoci-erasmus/>.
3. Uradni list Evropske Unije. (2013, 20. december). *Uredba (EU) št. 1288/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport*. Pridobljeno na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1288&from=EN>.
4. Uradni list Evropske Unije. (2021, 8. junij). *Uredba (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014*. Pridobljeno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32021R0888>.
5. Evropska komisija. (2022, 21. december) *Vodnik za prijavitelje Erasmus+*. Pridobljeno na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_sl.